

[Kristen Amby.]

den person, der skal foretage indgrebet, normalt ikke er med i samrådet, det betyder en adskillelse af indikation og behandling. Det, som praktisk talt alle landets kirurger og gynækologer har ønsket og fremsat forslag om, er, at de læger, som skal udføre dette meget vidtrækkende indgreb, får lov til at være med til at stille indikationen for, om indgrebet er berettiget eller ikke. Dette regner de for uhyre vigtigt, og derfor står der i ændringsforslaget, at den ene af lægerne skal være den ansvarlige overlæge på den sygehusafdeling, hvor indgrebet skal foretages. Men, siger den højtærede justitsminister, der her taler på egne og på socialministerens vegne, det må jo betyde, at så kan vi ikke få ensartethed i afgørelserne, og det vil igen sige, at fra et juridisk, et retligt synspunkt — sådan forstår jeg justitsministeren ser på det, og det er også rimeligt at se sådan på det — får vi ulige afgørelser i lige tilfælde landet over, og det er en retsstat ikke tjent med. Jeg tror, det er en loyal gengivelse af justitsministerens mening.

Hvis jeg nu troede, at dette overhovedet kunne lægges ind i den holdning, de behandlende læger har indtaget i folketingsudvalget, ville jeg være enig med justitsministeren; for der er intet så farligt for en stat som dette, at der træffes een afgørelse ved Ribe ret, en anden ved Københavns ret. Men selv hvis loven bliver, som lovforslaget er, kan man ikke garantere en absolut, mekanisk ensartethed i de 20 eller 30 forskellige områder, og efter selve forholdenes natur må det være umuligt overhovedet at sikre fuld ensartethed i alle tilfælde. Men jeg vil slutte omvendt af, hvad justitsministeren har gjort.

Justitsministeren har afvist dette ændringsforslag med den begrundelse, vi kender. Når jeg tænker på lægernes holdning i den repræsentation for gynækologer og kirurger, vi har været i forbindelse med, så var det ikke bare en fornemmelse hos mig, men der blev af disse læger givet klart udtryk for, at de ville arbejde loyalt efter loven, sådan som dens indikationer nu var. Det blev sagt tydeligt, at i det øjeblik de kom med som indikationsstillende, altså allerede på det tidlige tidspunkt, ville naturligt en vis form for ensartet afgørelse landet over

etablere sig af sig selv, fordi man ville tale sammen om tingene. Vi har selvfølgelig set i øjnene, at der kan være ikke blot nogle enkelte tilfælde, hvor lægen måske af rent principielle grunde aldrig ville gå med til, at et indgreb foretoges på hans afdeling, enten det nu er en katolsk læge eller en anden, men at der kan være mange andre tilfælde, hvor lægen ikke ville vide af et indgreb på andet end rent medicinsk grundlag. I de tilfælde står det lægen frit for at frasige sig at blive medlem af udvalget, og i så fald indtræder en anden overlæge i området i hans sted. Det betyder, at som ændringen her er formet, har man forudset, at dels de, der af principielle grunde aldrig ville tillade eller selv udføre et sådant indgreb, dels de, der ikke vil udføre noget indgreb undtagen på rent medicinsk grundlag, hvor en kvindes liv er i fare, vil sige fra i første omgang. Jeg må gå ud fra, at den samtale, der har været ført mellem lægerne og os, har gjort det klart, at disse læger i hvert fald for deres vedkommende ville arbejde under loven, sådan som den nu bliver, hvis de kom med i samrådet, og jeg har allerede hermed antydnet, at der intet er til hinder for, ja, at alt endda taler for, at der derved ville etablere sig en vis ensartethed, ikke en 100 pct.s, for det er umuligt — det er også umuligt efter lovforslaget, som det foreligger.

Men dertil kommer et andet for mig meget tungtvejende argument. Det mest tungtvejende er nu det, at de, der skal foretage denne handling, fjerne et levende foster, også skal være med til at afgøre, om dette er berettiget, ikke efter deres eget skøn alene, men efter de af loven fastsatte normer. Men der er herudover en meget vigtig grund, det er hensynet til kvinden. Sådan som lovforslaget er nu, er det at imødesee, at en samrådsafgørelse, der er positiv for kvinden, alligevel vil betyde, at hun, når hun henvender sig på det hospital, hvorunder hun hører, bliver afvist, fordi man ikke vil foretage indgrebet dér, og så må hun gå til det næste hospital, og hun kan måske komme til at gå til adskillige. Hvis man gennemfører den ordning, som ændringsforslaget er udtryk for — under forudsætning af lægernes loyale medvirken, og den har ingen efter min mening ret til at tvivle om — ville, når indikationen var stillet, om jeg så må